

AVALUACIÓ/PLA D'ACTUACIÓ DAVANT EL SARS-CoV-2 (CORONAVIRUS)

DEPARTAMENT DE MEDICINA DEL TREBALL

13 d'abril de 2020

1. ANTECEDENTS	3
2. QUIN NIVELL DE RISC TINC?	4
3. QUÈ ÉS CONTACTE ESTRET?	5
4. COMUNICACIÓ	6
5. MESURES PREVENTIVES COL-LECTIVES	7
5.1. Reunions i desplaçaments	7
5.2. Visites	7
5.3. Higiene zones de treball	7
5.4. Mesures de caràcter organitzatiu	9
6. MESURES PREVENTIVES INDIVIDUALS	11
6.1. Mesures i Higiene personal	11
6.1.1. Higiene de mans	11
6.1.2. Mesures respiratòries	11
6.1.3. Distanciamnt social	11
6.1.4. Altres cures	11
6.2. EPI's	11
6.2.1. Màscares	11
6.2.2. Guants de protecció	12
6.2.3. Roba de protecció	12
6.2.4. Protecció ocular i facial	12
6.3. Abans d'anar a la feina	12
6.4. Desplaçaments a la feina	13
7. TRACTAMENT DE LES PERSONES TREBALLADORES	14
7.1. Conceptes relacionats amb la Incapacitat Temporal	14
7.2. Situacions en les quals es pot trobar una empresa. Què fer?	15
7.3. Seguiment de contactes	19
7.4. Alta treballadors amb COVID-19	20
7.5. Reincorporació laboral	21

1. ANTECEDENTS

Els coronavirus són una àmplia família de virus que normalment afecten només els animals. Alguns tenen la capacitat de transmetre's dels animals a les persones.

El nou coronavirus es diu SARS-CoV-2. La **malaltia** que causa el SARS-CoV-2 es diu **COVID-19**.

Període incubació: 2-14 dies.

Es transmet a través del contacte amb animals infectats i amb les secrecions respiratòries que es generen amb la tos o l'esternut d'una persona malalta. Aquestes secrecions infectarien a una altra persona si entren en contacte amb el seu nas, els seus ulls o la seva boca.

Síntomes del coronavirus:

- FEBRE
- TOS I ESTERNUTS
- SENSACIÓ DE FALTA D'AIRE
- **Menys comuns:** Digestius com diarrea i dolor abdominal

Ha d'évitar-se l'exposició de treballadors sanitaris i no sanitaris que, en funció de les seves característiques personals o estat biològic conegut, a causa de patologies prèvies, medicació, trastorns immunitaris o embaràs, siguin considerats especialment sensibles.

Important:

- No hi ha evidències de què es transmeti a una distància de més de 2 metres.

2. QUIN NIVELL DE RISC TINC?

En funció de les activitats de l'empresa i els mecanismes de transmissió del nou coronavirus SARS-CoV-2, els treballadors en el seu lloc de treball poden estar exposats a 3 nivells de risc (una professió pot ser classificada en diversos escenaris de risc en funció de les tasques que realitzi, pot consultar la Nota Imperativa dels escenaris de risc d'exposició establerts en el següent enllaç):

https://www.msccbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov-China/documentos/NOTA_INTERPRETATIVA_TABLA_1_PROCEDIMIENTO_SPRL.pdf

I. EXPOSICIÓ DE RISC

Aquelles situacions laborals en les quals es pugui produir un **contacte estret** amb un **cas probable o confirmat** d'infecció pel SARS-CoV-2, **simptomàtic**.

II. EXPOSICIÓ DE BAIX RISC

Aquelles situacions laborals en les quals la relació que es pugui tenir amb un **cas probable o confirmat**, **no** inclou **contacte estret**.

III. BAIXA PROBABILITAT D'EXPOSICIÓ

- a. Treballadors que **no atenen directament el públic** o que ho fan a **més de 2 metres de distància**, o amb **mesures de protecció col·lectiva** que eviten el contacte (mampara de vidre, separació de cabina d'ambulància, conductors d'ambulància amb barrera col·lectiva, conductor transport públic, personal de seguretat, policies/Guàrdies Civils, personal duaner, bombers i personal de salvament).

EXPOSICIÓN DE RIESGO	EXPOSICIÓN DE BAJO RIESGO	BAJA PROBABILIDAD DE EXPOSICIÓN
<p>Personal sanitario asistencial y no asistencial que atiende a una persona sintomática.</p> <p>Técnicos de transporte sanitario, si hay contacto directo con la persona sintomática trasladada.</p> <p>Tripulación medios de transporte (aéreo, marítimo o terrestre) que atiende durante el viaje una persona sintomática procedente de una zona de riesgo.</p> <p>Situaciones en las que no se puede evitar un contacto estrecho en el trabajo con una persona sintomática.</p>	<p>Personal sanitario cuya actividad laboral no incluye contacto estrecho con una persona sintomática, por ejemplo:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Acompañantes para traslado. – Celadores, camilleros, trabajadores de limpieza. <p>Personal de laboratorio responsable de las pruebas de diagnóstico virológico.</p> <p>Personal no sanitario que tenga contacto con material sanitario, fómites o desechos posiblemente contaminados.</p> <p>Ayuda a domicilio de contactos asintomáticos.</p>	<p>Trabajadores sin atención directa al público, o a más de 2 metro de distancia, o con medidas de protección colectiva que evitan el contacto, por ejemplo:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Personal administrativo. – Técnicos de transporte sanitario con barrera colectiva, sin contacto directo con el paciente. – Conductores de transportes públicos. – Personal de seguridad. – Policías/Guardias Civiles – Personal aduanero. – Bomberos y personal de salvamento.
REQUERIMIENTOS	REQUERIMIENTOS	REQUERIMIENTOS
<p>En función de la evaluación específica del riesgo de exposición de cada caso: componentes de EPI de protección biológica y, en ciertas circunstancias, de protección frente a aerosoles y frente a salpicaduras.</p>	<p>En función de la evaluación específica del riesgo de cada caso: componentes de EPI de protección biológica.</p>	<p>No necesario uso de EPI.</p> <p>En ciertas situaciones (falta de cooperación de una persona sintomática):</p> <ul style="list-style-type: none"> – protección respiratoria, – guantes de protección.

3. QUÈ ENTENEM PER “CONTACTE ESTRET”?

Es classifica com a **contacte estret** de casos possibles, probables o **confirmats**:

- Qualsevol persona que hagi **proporcionat cures** mentre el cas presentava símptomes: treballadors sanitaris que no han utilitzat les mesures de protecció adequades, membres familiars o persones que tinguin un altre tipus de contacte físic similar.
- Convivents, familiars i persones que hagin estat en el mateix lloc que un cas mentre el cas presentava símptomes a una **distància menor de 2 metres durant un temps de, com a mínim, 15 minuts.**

4. COMUNICACIÓ

És important disposar de mesures de prevenció encaminades a prevenir els contagis de coronavirus en el si de l'empresa. En aquest sentit és necessari establir diverses vies de comunicació interna.

La comunicació interna contindrà:

- Mesures de caràcter personal.
- Pautes d'actuació en cas de presentar símptomes.
- Informació relacionada amb la localització i mitjans de contacte amb serveis mèdics d'atenció permanent.
- Procediment d'actuació intern vers la sospita d'un contagi.

S'utilitzaran les següents mesures i vies de comunicació:

- S'enviarà a tot el personal de l'empresa, el més aviat possible, un comunicat amb les recomanacions que apliquen al cas.
- Se sol·licitarà la col·laboració dels representants de les persones treballadores a través de Direcció, per la millora dels sistemes de comunicació i informació, assegurant-se que els mateixos es disposen a l'accés de consultes, consells mèdics i recomanacions.
- La millor manera d'estar informat de manera veraç i evitar rumors que només creen alarma entre la població, és la pàgina web del Ministeri de Sanitat creada per aquest efecte
(<https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov-China/home.htm>).
- També trobarem informació a la pàgina web de l'Organització Mundial de la Salut.
(<https://www.who.int/es>).
- Igualment s'hauria de crear en algun canal de comunicació, tipus internet o similar, un espai d'informació del coronavirus amb l'enllaç a la pàgina del Ministeri de Sanitat.

S'hauran de realitzar reunions periòdiques entre els representants de l'empresa i els delegats de prevenció, des d'on es realitzarà el seguiment periòdic de la situació, accions dutes a terme, la seva eficàcia, el nombre de persones contagiades, i el grau d'afecció dels treballadors i serveis.

5. MESURES PREVENTIVES COL·LECTIVES

Portar un control de les persones amb exposició pot ajudar a determinar les mesures preventives a implantar i el control a dur a terme:

- Limitar el nombre de persones exposades al coronavirus.
- Limitar el temps d'exposició al mínim possible.
- Portar un control de les persones exposades.
- Portar un control dels accidents i incidents per exposicions.

5.1 Reunions i desplaçaments.

- Evitar els desplaçaments a zones declarades de risc pel Ministeri de Sanitat amb risc important de contagi.
- Valorar limitar esdeveniments de l'empresa que requereixin elevades concentracions de persones treballadores.
- S'ha de prioritzar el transport individual.
- Si es disposa de transport d'empresa, cada persona haurà de guardar la distància interpersonal amb els seus companys de viatge.

5.2 Visites

- S'anul·laran o ajornaran els viatges a zones declarades com a Àrees amb transmissió comunitària.
<https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCoV-China/home.htm>.
- Prioritzant sempre que sigui possible l'ús de mitjans informàtics, telemàtics, etc.
- Es valorarà, per part de la unitat organitzadora, la possibilitat de limitar els esdeveniments d'empresa que requereixin elevades concentracions de persones treballadores.
- Tot i així, es comunica que, si s'ha de viatjar per motius personals a alguna d'aquestes Àrees, s'informarà la Direcció de l'empresa, perquè es puguin establir les mesures preventives que procedeixin.
- Limitar en la mesura que sigui possible, les visites de personal aliè a l'empresa.

5.3 Higiene zones de treball

- És convenient reforçar les tasques de neteja a totes les estances, amb especial incidència a les superfícies, especialment aquelles que es toquen amb més freqüència com finestres o poms de portes, així com tots els aparells d'ús habitual pels empleats, des de comandaments de maquinària a taules i ordinadors. Els detergents habituals són suficients, tot i que també es poden contemplar la introducció de lleixiu o altres productes desinfectants a les rutines de neteja, sempre en condicions de seguretat (el personal encarregat de la neteja haurà de portar guants i mascareta):

- Centre sanitari: que contingui 1000 ppm de clor actiu (dilució 1:50 d'un lleixiu amb concentració 40-50 gr/litre preparada recentment).
- Centre no sanitari: lleixiu diluït (1 part de lleixiu domèstic al 5% en 50 parts d'aigua) preparat el mateix dia que s'utilitzarà*. La majoria dels lleixius comercialitzats a Espanya tenen una concentració de 35 gr/litre.

*Aquesta dilució es prepara de la següent manera: agafi 20 mil·lilitres de lleixiu que tingui a casa (viricida autoritzat), fiqui'ls en una ampolla de litre i ompli amb aigua de l'aixeta fins a completar. Tanqui i doni-li la volta diverses vegades. Ja la té preparada al 1:50, en quantitat d'1 litre. S'utilitzaran els detergents i desinfectants habituals autoritzats per aquesta finalitat (amb efecte viricida) i per les superfícies s'utilitzarà material tèxtil d'un sol ús. Productes viricides autoritzats a Espanya:

https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCoV-China/documentos/Listado_virucidas_PT2_ambiental.pdf

- Acabada la neteja, i després de treure's els guants i la mascareta, és necessari que el personal de neteja realitzi una completa higiene de mans, amb aigua i sabó, com a mínim de 40-60 segons.
- La neteja de les zones d'ús compartit entre usuaris pot realitzar-se amb una solució alcohòlica, essent necessària la neteja amb el canvi de torn.
- Disposar d'antisèptics amb base d'alcohol a les zones comunes: office, zones de descans, cotxe d'empresa, etc.
- S'han de realitzar tasques de ventilació periòdica a les instal·lacions i, com a mínim, de forma diària i per un temps de cinc minuts.
- És recomanable reforçar la neteja dels filtres d'aire i augmentar el nivell de ventilació dels sistemes de climatització per renovar l'aire de manera més habitual.
- En cas d'uniformes de feina o similars, s'hauran de posar en una bossa i tancar-la, i es traslladarà fins al seu punt de rentat habitual, recomanant-se un rentat amb un cicle complet a una temperatura d'entre 60 i 90 graus.
- Els objectes personals es poden desinfectar amb **alcohol de 70º**; ulleres, telèfons fixes, **mòbils** (evitar compartir-los), teclats d'ordinador i ratolí, comandaments a distància, claus. Com preparar alcohol de 70º?
 - Partir de l'alcohol de desinfectar les ferides que tenim a casa, que és alcohol de 96º.
 - Agafar **70 ml d'alcohol de 96º**.
 - Omplir amb aigua de l'aixeta fins als 100 ml.
 - Tancar i donar-li la volta diverses vegades
 Mulli un drap net amb aquesta dissolució per desinfectar els objectes personals.

5.4 Gestió de residus en els centres de treball

- La gestió dels residus ordinaris continuarà realitzant-se de la manera habitual, respectant els protocols de separació de residus.
- Es recomana que els mocadors d'un sol ús que el personal utilitzi per l'assecat de mans o pel compliment de l'“etiqueta respiratòria” siguin llançats en papereres o contenidors protegits amb tapa i, a ser possible, accionats amb pedal.
- Tot el material d'higiene personal (mascaretes, guants de làtex, etc.) ha de dipositar-se a la fracció resta (agrupació de residus d'origen domèstic que s'obté un cop efectuades les recollides separades).
- En cas que un treballador presenti símptomes mentre es trobi al seu lloc de treball, serà precís aïllar el contenidor on hagi dipositat mocadors o altres productes usats. Aquesta bossa d'escombraries haurà de ser estreta i col·locada en una segona bossa d'escombraries, amb tancament, pel seu dipòsit a la fracció resta.

5.5 Mesures de caràcter organitzatiu

- Minimitzar el contacte entre les persones treballadores i entre aquestes i els potencials clients o públic que puguin concórrer al seu lloc de treball. L'objectiu és garantir el **manteniment d'una distància de seguretat de 2 metres**.
 - Tant a l'entrada com a la sortida del centre de treball com durant la permanència al mateix.
 - S'ha d'assegurar la distància a les zones comunes i **evitar aglomeracions** de personal en aquestes zones.
 - La represa de l'activitat ha de guiar-se pel principi de minimització del risc, per això les activitats que comportin risc d'aglomeració han de reprendre's en última instància.
 - Organitzar l'entrada a la feina de forma escalonada per evitar aglomeracions al transport públic i a l'entrada del centre.
- **Si no es pot garantir la distància de seguretat:**
 - S'hauran d'escalonar els horaris el màxim possible, contemplant possibilitats de redistribució de tasques i/o teletreball.
 - Facilitar el teletreball, reunions per videoconferència o telèfon.
 - Evitar desplaçaments de feina que no siguin essencials i que puguin resoldre's mitjançant una trucada o videoconferència.
 - S'ha d'utilitzar mascareta.
- Establir plans de continuïtat de l'activitat vers un augment de baixes laborals del personal o en un escenari d'increment del risc de transmissió al lloc de treball, amb un procés de participació i d'acord amb la representació legal dels treballadors.

- Contemplar el **teletreball i/o la redistribució de tasques**, facilitar les reunions per telèfon o videoconferència.
- Aquells **establiments que hagin de romandre oberts al públic**, hauran:
 - Limitar-ne l'aforament, per complir el requisit de distància de seguretat dictat per les autoritats sanitàries.
 - Habilitar mecanismes de control d'accés a les entrades si fos possible.
 - Tot el públic, inclòs el que espera, ha de guardar la distància de seguretat.
 - Si no hi ha possibilitat d'evitar o limitar el risc per l'activitat que realitzen amb mesures de protecció col·lectiva o reorganització de la feina, s'haurà de facilitar EPIs.
 - Els EPIs s'adaptaran al tipus de treball a desenvolupar.
- Es potenciarà l'ús de cartells i senyalització.
- És necessari comptar amb aprovisionament d'EPIs, en especial guants i mascaretes pel personal quan així ho indiqui el servei de prevenció de riscos laborals.
- S'hauran d'adoptar mesures específiques per minimitzar el risc de transmissió a les persones treballadores especialment sensibles quan hagin hagut d'anar al centre de treball.
- Establir protocols en cas que una persona treballadora manifesti símptomes al seu lloc de treball, per protegir-la i protegir la resta de la plantilla (seguir les recomanacions Procediment pels serveis de prevenció de riscos laborals vers l'exposició al SARSCoV-2 (COVID19) DEL Ministeri de Sanitat).
- Informar els treballadors de com realitzar un bon rentat de mans, així com de totes les recomanacions sanitàries que es van actualitzant.

6. MESURES PREVENTIVES INDIVIDUALS

La forma òptima de prevenir la transmissió és usar una combinació de totes les mesures preventives, no sols Equips de Protecció Individual (EPI). L'aplicació d'una combinació de mesures de control pot proporcionar un grau addicional de protecció.

6.1 Mesures i higiene personal

6.1.1 Higiene de mans

- Rentar les mans amb **aigua i sabó** constantment.
- Si ens manquen, es pot utilitzar **solució amb base alcohòlica**.

6.1.2 Mesures respiratòries

- Cobrir-se el nas i la boca amb un mocador al tossir o esternudar, i llançar-lo a una paperera amb tapa i pedal. Si no es disposa de mocadors, usar la part interna del colze per no contaminar les mans.
- Evitar tocar-se els ulls, nas o boca.
- Practicar bons hàbits d'higiene respiratòria-

6.1.3 Distanciamnt social

- Mantenir distanciamnt social de 2 metres.

6.1.4 Altres cures

- Ungles tallades i cuidades.
- Evitar l'ús d'anells, polseres, rellotges de polsera i altres adorns.
- Portar el cabell recollit.
- Evitar l'ús de lentilles. Si es necessiten ulleres que estiguin ajustades al pont.
- Evitar maquillatge o altres productes cosmètics que puguin ser font d'exposició prolongada en cas de resultar contaminats.

6.2 EPI's

Seguir les recomanacions definides a la taula Components de l'equip de protecció individual recomanats per la protecció vers el nou coronavirus SARS-CoV-2 en el Procediment d'actuació pels serveis de prevenció de riscos laborals davant l'exposició al SARS-CoV-2. La informació sobre Equips de Protecció Individual, elaborada amb l'Institut Nacional de Seguretat i Salut al lloc de treball, es recull també als annexos II i III d'aquest mateix document. L'Annex III planteja també alternatives i estratègies per l'optimització de l'ús de mascaretes, roba de protecció i guants.

6.2.1 Mascaretes

EQUIPS DE PROTECCIÓ INDIVIDUAL		
EXP.RISC	EXP.BAIX RISC	BAIXA PROBABILITAT DE RISC
Mascareta FFP2 si < 2 metres Procés assistencial que genera bio-aerosols: Mascareta FFP3	Mascareta quirúrgica si contacte respiratori estret amb cas confirmat o en investigació	No és necessari l'ús d'EPI'S*

*en general, les persones treballadores que es trobin en aquest grup no han de portar EPIs, però han de tenir disponibilitat d'alguns components EPIs per poder utilitzar-los en determinades situacions laborals.

6.2.2 Guants de protecció

- Activitats d'atenció al pacient i de laboratori: guants d'un sol ús.
- Tasques de neteja i desinfecció superficials en contacte amb pacients: guants de major gruix, resistents a trencaments.

6.2.3 Roba de protecció

- Sempre que calgui protegir davant d'esquitxades de fluids biològics o secrecions procedents del pacient confirmat o en investigació, s'ha d'usar roba d'un sol ús que compleixi:
 - Norma per resistència a la penetració de microorganismes.
 - Norma de protecció química per donar impermeabilitat.

6.2.4 Protecció ocular i facial

- Si es generen aerosols: protecció ocular sempre.
- Davant l'exposició a líquids:
 - Per esquitxades: **pantalles facials**.
 - Per gotes: **ulleres integrals**.
 - Per contacte mans/guants amb superfícies contaminades: **ulleres muntura universal amb protecció lateral**.

L'Annex III del document Procediment d'actuació pels serveis de prevenció de riscos laborals davant l'exposició al SARS-CoV-2 planteja alternatives i estratègies per l'optimització de l'ús de mascaretes, roba de protecció i guants.

<https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov-China/documentos/PrevencionRRL COVID-19.pdf>

6.3. Abans d'anar a la feina

És necessari informar els treballadors de les següents pautes d'actuació abans d'anar al lloc de treball.

- Davant de qualsevol simptomatologia (tos, febre, dificultat respiratòria) que pogués estar associada al COVID-19 no ha d'anar a treballar i ha de contactar amb el telèfon d'atenció al COVID-19 de la seva comunitat autònoma o amb el seu centre d'atenció primària i seguir les instruccions. No ha d'anar al seu lloc de treball fins que li confirmin que no hi ha risc ni per ell ni per la resta de companys. **Distribuir el decàleg de com actuar en cas de símptomes.**
- Davant de qualsevol contacte estret (convivents, familiars i persones que hagin estat al mateix lloc que un cas mentre el cas presentava símptomes a una distància menor a 2 metres durant un temps de, com a mínim, 15 minuts) o que hagi compartit espai sense guardar distància interpersonal amb una persona afectada pel COVID-19, tampoc ha d'anar a treballar, encara que tingui absència de símptomes, durant un període de 14 dies. Durant aquest període ha de realitzar

un seguiment per si apareixen signes de la malaltia.

- El personal vulnerable per l'edat, per estar embarassada o per patir afeccions mèdiques anteriors (com, per exemple, hipertensió arterial, malalties cardiovasculars, diabetis, malalties pulmonars cròniques, càncer o immunodepressió) en cas que no pugui realitzar les seves tasques a distància, haurà de contactar amb el metge de treball per tal que acrediti, si s'escau, que efectivament ha de quedar-se en situació d'aïllament a efectes laborals i, si fos així, anar al metge de família amb l'informe previ del metge de treball, per considerar la situació assimilada a accident de treball per la prestació econòmica d'incapacitat temporal.

6.4 Desplaçaments a la feina

- És preferible el transport individual al col·lectiu, has de garantir la distància de seguretat de 2 metres.
- Si vas a la feina caminant, en bicicleta o moto, no és necessari que portis mascareta. Guarda la distància interpersonal quan vagis caminant pel carrer.
- Si t'has de desplaçar en turisme, extrema les mesures de neteja del vehicle i evita que viatgi més d'una persona per cada fila de seients mantenint la màxima distància possible entre els ocupants.
- Si agafes un taxi o un VTC, només ha de viatjar-hi una persona per cada fila de seients mantenint la màxima distància possible entre els ocupants.
- En els viatges en autobús, en transport públic o autobús d'empresa, metro o tren, guarda la distància interpersonal amb els teus companys de viatge. En el cas d'autobusos públics, el conductor vetllarà per tal que es respecti la distància interpersonal. És recomanable usar mascareta higiènica, no mèdica, si vas en transport públic.
- Si t'has de desplaçar en turisme, extrema les mesures de neteja del vehicle i evita que viatgi més d'una persona per cada fila de seients mantenint la màxima distància possible entre els ocupants.

7. TRACTAMENT DE LES PERSONES TREBALLADORES

Com a pauta general, en el moment actual no s'està recomanant ni per part de les organitzacions internacionals, ni per part del Ministeri de Sanitat aplicar quarantena a les persones que tornin de zones de risc. Per totes les malalties de transmissió respiratòria, es recomana a les persones que desenvolupin símptomes respiratoris adoptar les mesures d'higiene habituals, com cobrir-se nas i boca al tossir o esternudar, usar mocadors de paper d'un sol ús i realitzar rentat de mans freqüentment.

De manera general, els **contactes estrets** han de realitzar **quarantena domiciliaria**, i extremar les **mesures preventives individuals**, dins les seves possibilitats domèstiques.

Es consideren **contactes casuals** als treballadors que hagin estat en el mateix espai tancat amb un cas mentre era simptomàtic, però que no compleixin els criteris per ser considerat estret. No es realitzarà una cerca activa d'aquests treballadors. Si s'identifiquen alguns que puguin trobar-se en aquest grup, es recomanarà una vigilància passiva de símptomes respiratoris i podran portar una vida normal, realitzant les seves tasques habituals a la feina i amb la família.

7.1 Conceptes relacionats amb la Incapacitat Temporal

Diferents **opcions d'IT** relacionades amb el COVID-19 (*poden variar en cada comunitat autònoma*):

Casos en els quals **estan indicades les baixes**:

- **Treballador visitat en el seu Centre de Salut i és diagnosticat com a cas possible**, se li donarà la baixa com a cas i als seus contactes que conviuen amb ell, baixa com a contactes.
- **Treballador que truca per telèfon** (motu proprio, derivada del telèfon habilitat o de l'Hospital) **i amb la valoració per part del professional és diagnosticat com a cas possible**, se li dóna la baixa a ell i als seus contactes i se li fa arribar via telemàtica.

Casos en els quals **no estan indicades les baixes**:

- Aïllament recomanat pel govern, cura de familiars, o impossibilitat de l'empresa d'adaptar el lloc de treball.
- Cas de no complir el criteri mèdic, es recomana a les persones que es dirigeixin a la seva empresa o truquin als telèfons d'informació a la ciutadania habilitats per solucionar dubtes al respecte, i, sobretot, **QUE NO ES DESPLACIN A L'AMBULATORI**.

El servei sanitari de servei de prevenció de riscos laborals podrà elaborar l'informe per tal que quedi acreditada la indicació d'incapacitat temporal, amb la finalitat de facilitar als serveis d'atenció primària, la tramitació en:

- Els casos probables (els resultats de laboratori no són concloents o amb un criteri clínic i radiològic de pneumònia bilateral intersticial compatible amb un diagnòstic de COVID19), possibles (amb infecció respiratòria aguda lleu) o confirmats, així com els contactes estrets de casos probables, possibles o confirmats.
- Les persones treballadores amb especial sensibilitat en relació amb la infecció del coronavirus SARS-CoV-2, sense possibilitat d'adaptació del lloc de treball, protecció adequada que eviti el contagi o reubicació en un altre lloc de treball exempt de risc d'exposició al SARS-CoV-2.

7.2 Situacions en les quals una empresa es pot trobar. Què fer?

TREBALLADORS EN GENERAL

Gestió de casos:

- **Treballador amb convivent amb sospita de COVID-19**
 - o **Aïllament domiciliari.** Sol·licita la baixa al telèfon habilitat a la seva comunitat autònoma.
- **Treballador amb símptomes** (tos, febre, dificultat respiratòria)
 - o **Aïllament domiciliari.** Ha de trucar al seu Centre de Salut o al telèfon habilitat a la seva comunitat autònoma per ser avaluat.
 - o L'empresa ha de fer un **estudi de contactes.** Ha de manar a l'**Aïllament domiciliari** a aquells que siguin considerats "**Contactes Estrets**" i la resta podran seguir als seus llocs de treball adoptant les mesures preventives col·lectives i individuals (*punts 5 i 6 del present document*).
- **Treballador amb un Company amb símptomes o diagnosticat COVID-19.**
Després de l'estudi de contacte:
 - o **Si el contacte és estret: Aïllament domiciliari, i vigilar símptomes respiratoris seguint els protocols establerts.** S'ha de posar en contacte amb el seu servei de salut o telèfons habilitats per avaluar si la baixa és considerada.
 - o **No hi ha contacte estret:** continuar amb la vida laboral adoptant les mesures preventives col·lectives i individuals (*punts 5 i 6 del present document*).

PROFESSIONALS SANITARIS I SOCIOANITARIS

Classificació de contactes en l'àmbit sanitari

- Contacte estret amb un cas possible, probable o confirmat de COVID-19 amb ús adequat dels EPIS.
- Contacte estret amb un cas possible, probable o confirmat de COVID-19 sense ús d'EPIS.
- Contacte casual* amb un cas possible, probable o confirmat de COVID-19 sense ús d'EPIS.

*Contactes casuals són les persones que hagin estat en el mateix espai tancat amb un cas mentre era simptomàtic, però que no complien els criteris per ser considerats contacte estret.

Valoració

Avaluar de forma individualitzada el risc tenint en compte el [servei en el qual es desenvolupa la seva activitat assistencial](#) (unitats amb pacients especialment vulnerables com per exemple hematologia, UCI, oncologia o unitat de cremats) i si el [professional té factors de risc](#).

Exposició d'alt risc si ha realitzat procediments que generin aerosols com aspiració del tracte respiratori, intubació o broncoscòpia o maniobres de reanimació sense l'equip de protecció adequat.

Gestió de casos:

Els que es classifiquen com **cas possible, probable confirmat**, hauran de retirar-se de l'activitat laboral i mantenir-se **aïllats al seu domicili**. L'estratègia escollida pel final de l'aïllament del cas variarà en funció de l'avaluació de la situació que es faci en cada cas, podent-se realitzar amb o sense prova de laboratori, tenint en compte que el risc de transmissió, en casos lleus, es redueix molt després de la primera setmana després de l'inici dels símptomes.

1. Casos lleus amb aïllament domiciliari

Es valorarà acabar **l'aïllament transcorreguts 7 dies des de l'inici dels símptomes** sempre que hagin transcorregut 72 hores sense símptomes i absència de febre sense necessitat de prendre antitèrmics. En aquesta valoració es podrà realitzar o no PCR:

- **Si es realitza PCR:**
 - **Negativa:** el treballador s'incorpora a la seva activitat assistencial haurà de fer-ho amb mascareta quirúrgica fins a completar 14 dies des de l'inici dels símptomes, evitant durant aquest temps el contacte amb persones considerades vulnerables per aquesta malaltia.
 - **Positiva:** continuarà en aïllament fins als 14 dies.
- **No es realitza PCR.** S'incorporarà a l'activitat amb mascareta quirúrgica fins a completar 14 dies des de l'inici dels símptomes, evitant durant aquest temps el contacte amb persones considerades vulnerables per aquesta malaltia.

2. Casos greus que van requerir ingrés hospitalari

Podran rebre l'alta hospitalària si la seva situació clínica ho permet, tot i que la PCR segueixi essent positiva, però haurà de mantenir **aïllament domiciliari** amb monitorització de la seva situació clínica, **com a mínim 14 dies des de l'alta hospitalària**, i sempre que s'hagi resolt la febre i hagin transcorregut 3 dies des de la resolució dels símptomes.

Els que es classifiquen com a **contactes**:

- **Contacte estret amb ús adequat d'EPIs.** Continuarà amb l'activitat assistencial normal i es realitzarà vigilància passiva d'aparició de símptomes.
- **Contacte estret sense EPI.**
 - **Exposició d'alt risc: aïllament domiciliari durant 14 dies** amb vigilància activa dels símptomes. Es valorarà la realització **al cap de 7 dies d'un test diagnòstic per PCR** sempre que hi hagi absència de febre sense necessitat de prendre antitèrmics i millora clínica respiratòria en els últims 3 dies:
 - **Negativa:** reincorporar a l'activitat assistencial sempre que hi hagi hagut una resolució completa de la clínica respiratòria, evitant durant aquest temps el contacte amb altres pacients immunodeprimits. Haurà de fer servir mascareta quirúrgica i guants en l'assistència.
 - **Positiva:** seguir les indicacions de gestió de casos anteriors.
 - **Exposició de baix risc:** es continuarà amb l'activitat assistencial normal i vigilància passiva dels símptomes. No es recomana PCR a no ser que presenti símptomes.
- **Contacte casual sense EPI:** continuarà amb l'activitat assistencial normal i es realitzarà vigilància passiva dels símptomes.

Davant de qualsevol dels anteriors supòsits, en cas de desenvolupar símptomes es notificarà al servei de salut laboral, servei de prevenció de riscos laborals o servei de medicina preventiva de l'hospital o al 112, segons estableixi cada comunitat autònoma.

OPERADORS CRÍTICS DE SERVEIS ESSENCIALS*

El seguiment i gestió de les persones treballadores crítiques dels **operadors de serveis essencials***

Operadors crítics essencials: *Companyies públiques i privades, de sectors com telecos, TIC, energia (electricitat, gas i petroli), indústria nuclear, sistema financer, transport (aeri, carreteres, ferrocarril i marítim), aigua, espai, indústria química, transport urbà i metropolitana, alimentació i salut.

*Les persones que, en el Pla de contingència de cada empresa, s'hagin considerat que si s'absentaven, implicaria que el servei essencial deixaria de poder prestar-se.

Valoració

Avaluar de forma individualitzada el risc i les tasques a realitzar per la persona treballadora, tenint en compte els factors de vulnerabilitat i especial sensibilitat de la persona treballadora.

Gestió de casos amb cas possible, probable o confirmat de COVID-19

- **Contacte casual.** Continuarà amb **l'activitat laboral normal** i es realitzarà vigilància passiva d'aparició de símptomes*.
- **Contacte estret.** **Aïllament domiciliari** durant 14 dies amb **vigilància activa** dels símptomes. Es valorarà la realització **al cap de 7 dies d'un test diagnòstic per PCR**. En cas que la prova sigui negativa podrà reincorporar-se a l'activitat professional. S'extremaran les mesures d'higiene personal.

Personal amb símptomes

Compatibles amb una infecció respiratòria aguda, es col·locarà una mascareta quirúrgica i es retirarà de l'activitat professional. S'avisarà al servei de prevenció de riscos laborals (recerca i gestió de contactes, sol·licitud IT i seguiment de proves de detecció). Es valorarà, si és imprescindible, la realització **al cap de 7 dies des de l'inici dels símptomes d'una prova de laboratori** i sempre que hi hagi absència de febre sense necessitat de presa d'antitèrmics i millora de la clínica respiratòria en els últims 3 dies.

- **Negativa:** reincorporar-se a la seva **activitat laboral normal** amb mascareta quirúrgica fins a completar els 14 dies des de l'inici dels símptomes, evitant durant aquest temps el contacte amb persones considerades vulnerables pel COVID-19
- **Positiva** i no requereix hospitalització: **Aïllament domiciliari** 14 dies.

TREBALLADOR ESPECIALMENT SENSIBLE (AMB MAJOR RISC) ASIMPTOMÀTIC, QUE SOL·LICITA BAIXA:

La presència de **determinades patologies cròniques*** pot posar en situació de major vulnerabilitat a determinades persones. Davant d'aquesta situació, s'ha de procedir a:

- Avaluar el seu lloc de treball per part del departament de prevenció de riscos laborals. L'objectiu de l'avaluació serà el de mesurar el nivell de risc al qual està exposat el treballador, depenent del tipus de tasques i activitat de l'empresa.
- Adaptar el lloc de treball pel qual s'hauran d'establir les mesures preventives individuals i col·lectives necessàries per reduir l'exposició de risc biològic.
- Si, tot i les mesures anteriors, el treballador sol·licita a l'empresa realitzar el confinament domiciliari degut a la seva situació de vulnerabilitat, s'haurà d'avisar a vigilància de la salut per tal que valori i aconselli al treballador sobre els mecanismes per dur-ho a terme.

*Es considera que els grups de major risc de desenvolupar malaltia greu per COVID són les persones que tenen: > 60 anys, malalties cardiovasculars cròniques i hipertensió arterial, diabetis, malalties pulmonars cròniques, malalties hepàtiques cròniques, malalties renals cròniques, càncer en fase de tractament actiu, immunodeficiència i embaràs.

També es consideren vulnerables les persones que viuen o treballen en institucions tancades, amb especial atenció a les persones majors que viuen en residències. El grup considerat menys vulnerable per la seva millora evolució clínica són els menors de 18 anys.

És important destacar que la pertinència als grups vulnerables pel COVID-19 no significa de manera automàtica la consideració de treballador especialment sensible, sinó que es supedita la condició, a la decisió mèdica que està basada a més en les mesures de prevenció, adaptació i protecció de l'empresa i el treballador.

7.3 Seguiment de contactes

Davant de la presència d'un cas confirmat, possible o probable, l'empresa ha d'investigar i fer el seguiment dels contactes estrets. Aquest seguiment variarà en funció del tipus d'activitat i lloc de treball establint-se diferències en funció de si els treballadors són considerats treballadors en general, professionals sanitaris, sociosanitaris i operadors crítics de serveis essencials.

No es farà un seguiment actiu dels contactes, únicament se'ls indicarà realitzar **quarantena domiciliària durant 14 dies** des de l'últim contacte amb el cas **si no és convivent** o des de la finalització dels símptomes del cas, **si és convivent**. Les autoritats sanitàries podran valorar situacions individuals que requereixin un altre tipus de recomanació. Si durant els 14 dies posteriors a l'exposició el contacte desenvolupa símptomes i la situació clínica ho permet, haurà de fer autoaïllament immediat domiciliari i contactar amb els serveis d'atenció primària segons s'hagi establert en els protocols de cada CCAA.

7.4 Alta de treballadors amb COVID-19

TREBALLADORS EN GENERAL

- **Casos possibles (amb simptomatologia lleu):** L'aïllament es mantindrà fins transcorreguts tres dies des de la resolució de la febre i el quadre clínic amb un **mínim de 7 dies des de l'inici dels símptomes**. El seguiment i l'alta seran supervisats pel seu metge d'atenció primària o de la forma que s'estableixi en cada comunitat autònoma.
- **Casos probables i confirmats que hagin requerit ingrés hospitalari:** si a l'alta hospitalària tenen:
 - o **PCR negativa:** podran anar a casa seva sense aïllament.
 - o **PCR positiva/sense resultat PCR:** si la seva situació clínica ho permet, però hauran de **mantenir aïllament domiciliari** amb monitorització de la seva situació clínica **com a mínim 14 dies des de l'alta hospitalària**, sempre que hagin transcorregut tres dies des de la resolució de la febre i el quadre clínic.

PROFESSIONALS SANITARIS I SOCIOSANITARIS

L'alta del cas i la seva reincorporació al lloc de treball variarà en funció de l'avaluació de la situació que es faci en cada cas i de la realització o no de proves de diagnòstic microbiològic.

- **Si es realitza una prova de diagnòstic microbiològic:** mateixes directrius que les indicades a la pàgina 12.
- **Si no es realitza una prova diagnòstica:** s'incorporarà al seu lloc de treball transcorreguts 7 dies des de l'inici dels símptomes en absència de febre sense necessitat de prendre antitèrmics en els últims 3 dies i sempre que s'hagi resolt la clínica respiratòria. Portarà mascareta quirúrgica fins a completar 14 dies des de l'inici dels símptomes, evitant durant aquest temps el contacte amb pacients immunodeprimits.

Els **treballadors sanitaris amb un quadre clínic greu que requereixin ingrés hospitalari** si a l'alta hospitalària tenen:

- **PCR negativa:** podran anar a casa seva sense aïllament.
- **PCR positiva/sense resultat PCR:** podran rebre l'alta hospitalària si la seva situació clínica ho permet, però hauran de fer **aïllament domiciliari** amb monitorització de la seva situació clínica **com a mínim 14 dies des de l'alta hospitalària**, i sempre que s'hagi resolt la febre i hagin transcorregut 3 dies des de la resolució dels símptomes.

OPERADORS CRÍTIKS DE SERVEIS ESSENCIALS*

Mateixes directrius que les indicades a la pàgina 15.

7.5 Reincorporació laboral

Fins ara i seguint amb les directrius del Ministeri de Sanitat s'ha estat usant la tècnica diagnòstica de referència per la seva sensibilitat i especificitat, la PCR, pel diagnòstic del procés infecciós. La PCR és la prova que abans detecta la presència del virus al pacient, després del contagi (entorn al 4t-5è dia des del contagi), ja que identifiquen l'ARN del virus en les mucoses or i nasofaringe.

En el moment actual, cal incorporar, a més, altres mètodes que permetin la identificació de la presència d'anticossos davant el SARS-CoV-2 que ens ajuden a detectar l'estat infecciós de la malaltia i, al mateix temps, l'estat immunitari de cada treballador. La determinació **de Serologia en sang** (anticossos), detecta l'estat de les defenses del pacient, vers el virus. Ajuda a detectar la malaltia, més tard que la PCR, però ens informa sobre l'estat d'immunització del pacient. Requereix una extracció de sang convencional.

TREBALLADORS QUE NO FAN TELETREBALL

TREBALLADORS NO SANITARIS

Col·lectiu que agrupa a la resta de professionals el risc d'exposició dels quals no és major que el de la resta de població general i la probabilitat de contagi, si s'observen les mesures de prevenció, és molt baixa.

Treballadors amb símptomes que hagin estat en aïllament 14 dies:

- No tenen símptomes: **reincorporar**
 - o Valorar la realització d'un anàlisi de laboratori, serologia en sang.
- Té símptomes: **valorar la realització d'un anàlisi de laboratori.**
 - o **PCR:** per detectar la presència del virus:
 - **Negatiu:** pot **reincorporar-se** a l'activitat normal.
 - **Positiu:** completar la informació amb la serologia en sang.
 - o **Serologia en san:** per detectar la presència d'anticossos.
 - Si **IgM-IgG+** considerar superada la fase aguda o procedir a **reincorporació** laboral.
 - Si **IgM+IgG+** considerar que es tracta de malaltia aguda en fase tardana, de convalescència.
 - Si **IgM+IgG-** considerar que es tracta de malaltia en curs i reavaluar entre els 5-7 dies següents.

Treballadors que segueixin en aïllament per símptomes: esperar que arribin els 7 dies des de l'inici dels símptomes:

- Si porten 3 dies sense símptomes, sense febre, ni necessitat d'antitèrmics: el metge d'atenció primària valorarà la seva reincorporació.
- Continuen amb símptomes, es pot valorar la realització d'un anàlisi de laboratori:
 - o **PCR:** per detectar la presència del virus:

- **Negatiu:** pot **reincorporar-se** a l'activitat normal.
- **Positiu:** continuar amb aïllament i valorar als 10 dies la realització de serologia en sang.
- **Serologia en sang:** per detectar la presència d'anticossos.
 - Si **IgM-IgG+** considerar superada la fase aguda i procedir a **reincorporació** laboral.
 - Si **IgM+IgG+** considerar que es tracta de malaltia aguda en fase tardana, de convalescència.
 - Si **IgM+IgG-** considerar que es tracta de malaltia en curs i reavaluar entre els 5-7 dies següents.

Treballadors estan en aïllament per què han sigut contacte estret:s esperar que arribin els 7 dies i:

- Si porten 5 dies sense símptomes, sense febre, ni necessitat d'antitèrmics: valorar la seva reincorporació i la realització d'un anàlisi de laboratori.
- Si van començar amb símptomes, seguir en aïllament i al arribar als 7 dies, tornar a valorar i :
 - Si porten 5 dies sense símptomes, sense febre, ni necessitat d'antitèrmics: valorar la seva reincorporació.
- Continuen amb símptomes, es pot valorar la realització d'un anàlisi de laboratori:
 - **PCR:** per detectar la presència del virus:
 - **Negatiu:** pot **reincorporar-se** a l'activitat normal.
 - **Positiu:** completa la informació amb serologia en sang.
 - **Serologia en sang:** per detectar la presència d'anticossos
 - Si **IgM-IgG+** considerar superada la fase aguda i procedir a **reincorporació** laboral.
 - Si **IgM+IgG+** considerar que es tracta de malaltia aguda en fase tardana, de convalescència.
 - Si **IgM+IgG-** considerar que es tracta de malaltia en curs i reavaluar entre els 5-7 dies següents.

Personal vulnerable

El 8 d'abril, el Ministeri de Sanitat va tornar a publicar nous criteris que exclouen algunes de les patologies que s'havien contemplat de major risc, cosa que fa necessari reavaluar alguns treballadors que han sigut considerats especialment sensibles i se'ls ha tramitat un procés d'incapacitat temporal per la impossibilitat de realitzar teletreball i d'adaptació del lloc de treball. Dins d'aquesta reavaluació, es pot realitzar un anàlisi de laboratori per veure el seu estat immunitari i decidir la seva reincorporació.

TREBALLADORS SANITARIS

La seva reincorporació seguirà les directrius marcades a la pàgina 16.

TREBALLADORS QUE FAN TELETREBALL

De la mateixa manera que el procés de confinament ha estat progressiu, amb successives fases

de restriccions després de la publicació del RD 463/2020 del 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma, s'haurà d'establir un programa de reincorporació progressiva d'aquells treballadors que han desenvolupat la seva activitat laboral en forma de teletreball. D'aquesta manera es podran establir en les organitzacions diferents fases per anar incorporant els grups de persones segons l'interès estratègic de l'empresa i la vulnerabilitat dels treballadors. En aquest sentit, s'haurà d'insistir i mantenir les mesures generals instaurades de seguretat i d'higiene en els llocs de treball de forma temporal i per un temps no quantificat, a més d'establir un procediment de seguiment de la població laboral a càrrec de la UBS dels Serveis de Prevenció, un cop reincorporats després del confinament per, d'aquesta manera fer una detecció precoç de possibles casos i aconseguir aïllaments puntuals d'aquests potencials casos detectats.

Recorda:

- La **transmissió entre humans** es considera similar a la descrita per altres coronavirus a través de les **secrecions de persones infectades**, principalment per **contacte directe amb gotes respiratòries de més de 5 micres** (capaços de transmetre's a distàncies de fins a 2 metres) i **les mans o els fòmits contaminats amb aquestes secrecions**, seguit del contacte amb la mucosa de la **boca, nas i/o ulls**.
- La transmissió aèria o per aerosols (capaç de transmetre's a una distància de més de 2 metres) **no ha pogut ser demostrada** en el brot de SARS-CoV-2 a la Xina.
- Actualment en els models matemàtics s'assumeix que **la transmissió comença 1-2 dies abans de l'inici de símptomes**.
- La **durada de la malaltia**: el temps mitjà des de l'inici dels símptomes fins a la recuperació és de **2 setmanes** quan la malaltia ha sigut lleu i de 3-6 setmanes quan ha sigut greu o crítica.
- La **permanència de SARS-CoV-2 contaminant en superfícies de coure, cartró, acer inoxidable i plàstic** és de **4, 24, 48 i 72 hores**, respectivament en condicions experimentals a 21-23°C i d'humitat relativa del 65%.
- Existeix l'evidència que els coronavirus s'inactiven en contacte amb una solució d'**hipoclorit sòdic** amb una concentració **al 0,1-0,5%, etanol al 62-71% o glutaraldehid al 2%**, en un minut d'exposició.
- S'ha demostrat la termolabilitat del virus in vitro. S'obté una reducció de 1000 cops en el títol després de 7 dies, 1 dia, 10 minuts i un minut a temperatures d'incubació de 22°C, 37°C, 56°C i 70°C, respectivament. Malgrat tot, en condicions experimentals, el SARS-CoV-19 es manté estable, pràcticament sense modificacions al cap de 60 minuts a diferents condicions de Ph des de 3 a 10.

- Totes aquestes normes són susceptibles a canvis en funció de les directrius que diàriament publica el Ministeri de Sanitat.

